

Kvarkens skärgård Strategiworkshop 2

Korsholm 9.10.2015

Världsarvsdelegationens andra strategiworkshop år 2015 med målsättning att ta fram underlag för förnyande av vision och strategi för världsarvsdelegationen och världsarvet Kvarkens skärgård.

Innehåll:

Inledning	3
Uppgift 1: Mingel	3
Vision 2016-2025	3
Uppgift 2: Visionera!	4
Vem förverkligar visionen?	6
Uppgift 3: Delegationens uppgifter	7
Uppgift 4: Delegationens sammansättning	10
Uppgift 5: Sekretariatets medlemmar	11
Hur ska vi förverkliga vår vision?	12
Uppgift 6: Formulera konkreta utvecklingsmål	12
Sammanfattning och analys	15

Inledning

Världsarvsdelegationens andra strategiworkshop hölls fredagen 9 oktober 2015 i Hööksalen i Korsholms hälsovårdscentral. Målsättningen med workshopen var att arbeta vidare med resultaten från det första tillfället som hölls 4.9. i Malax komungård för att ta fram ett underlag för vision och strategi för världsarvsdelegationen och världsarvet Kvarkens skärgård.

I workshopen deltog 19 personer:

Representanter från organisationer som ingår i världsarvsdelegationen:

Max Jansson	Vasaregionens turism Ab
Ann Holm	Österbottens förbund
Pekka Haapanen	VASEK
Hans-Göran Lax	Södra Österbottens NTM-centralen
Maria Backman	Vasa stad
Alf Hjerpe	Södra Jungsund samfällighet
Tomas Berg	Replot bys samfällighet
Kari Hallantie	Forststyrelsen
Kenth Nedergård	Världsarvet i Kvarken rf
Christina Båssar	Korsnäs kommun
Rurik Ahlberg	Korsholm kommun
Lena Gammelgård	Korsholmskommun/Världsarvet i Kvarken rf?
Rolf-Erik West	Bergö skifteslag
Anita Ismark	Korsnäs kommun
Niclas Fritzen	Ostrobothnia Australis
John Erickson	Maxmo skärgårds samfälligheter
Mikael Alaviitala	Korsholms kommun

Personal:

Susanna Lindeman	Världsarvskoordinator / workshopledare
Anette Bäck	Världsarvssekreterare

Uppgift 1: Mingel

Dagen inleddes med kaffe och mingel, där deltagarna fick som uppgift att prata på tu man hand med någon de inte gjorde det med på förra workshopen. Diskussionerna skulle gå kring varför personen är med i världsarvsarbetet, vilken plats ute i världsarvsområdet denne senast besökte samt vad bägge fått ut av förra workshopen. Målsättningen med uppgiften var att få igång diskussionerna bland deltagarna.

Vision 2016-2025

Kvarkens skärgårds vision 2006-2015:

Ett välkänt världsarv med ett unikt geologiskt landskap, som erbjuder en attraktiv miljö för invånare och genuina upplevelser för besökare.

Detta är den vision som vi nu aktivt arbetar mot att nå i världsarvdelegationen och världsarvet Kvarkens skärgård. Den vision som nu finns togs fram år 2007 i samband med att förvaltnings- och utvecklingsplanen gjordes, och har sedan dess inte ändrats. En del upplever visionen som lång och svår att minnas, och kanske även att den fokuserar fel. Under strategiworkshopen kommer därför arbetet att cirkulera kring att ta fram förslag till en ny vision, att fundera över hur vi ska kunna förverkliga den och tillsammans med vem.

Uppgift 2: Visionera!

I fem grupper med blandade aktörer skulle deltagarna formulera en ny vision. De uppmanades att bygga vidare på de kommentarer och tankar som framförts under den föregående workshopen (se rapport från 4.9.2015) samt att gärna använda sig av följande stödord valda av strategiarbetsgruppen:

- Levande / elävä
- Samverkan/yhteistyö
- Invånarna/asukkaat
- Tjänster/palvelut
- Arbete/työ
- Stolthet/ylpeys
- Världsarv/maailmanperintö
- Unik/ainutlaatuinen

Deltagarna fick därefter som uppgift att från de åtta gruppernas förslag rösta fram de två bästa visionerna. Röstningen var individuell. Varje deltagare fick tre poäng i form av klistermärken att dela ut såsom de önskade: alla tre poäng kunde läggas på en och samma vision eller delas mellan olika. Deltagarna fick även rösta på sitt eget alster. Resultatet från uppgiften ses i tabell 1. De två bästa alternativen förs vidare till strategiarbetsgruppen och senare delegationen för att användas som utgångsläge i arbetet mot att enas om en ny, gemensam vision.

Bild 1-3. Visionering och prickotering

Tabell 1. Förslag till nya visioner.

VISION	POÄNG
Världsarvet som erbjuder unika upplevelser, skapar arbetsplatser och väcker stolthet	14
Kvarkens världsarvsområde attraherar besökare i alla åldrar med unika naturupplevelser i ett levande skärgårdssamhälle	8
Ett välkänt världsarv med ett unikt geologiskt landskap som sköts genom samverkan och erbjuder högklassiga upplevelser, en levande miljö och möjligheter till arbete för invånare.	8
Slogan: levande skärgård i kontinuerlig (ständig) förändring	6
Mer samverkan, service via företag, bort med förfallet, infra	6
Stolthet, vårt världsarv. "Näringsliv", balans mellan nyttjande och bevarande.	5
Grundvisionen OK	5
Merenkurkun saariston ainutlaatuinen maisema ja elävät kylät tarjoavat korkealaatuisia palveluja vierailijoille. Alueen toimijoiden yhteistyöllä luodaan työpaikkoja ja viihtyisiä ympäristö alueen asukkaille.	3
Attraktivt världsarv som ger unika upplevelser i en levande skärgårdsmiljö med besökstjänster i samverkan med stolta invånare	2

De visioner som togs fram påminner i mångt och mycket om den nuvarande visionen, som alltså ännu verkar tilltala många. Flest röster fick en kortare och slagkraftigare version:

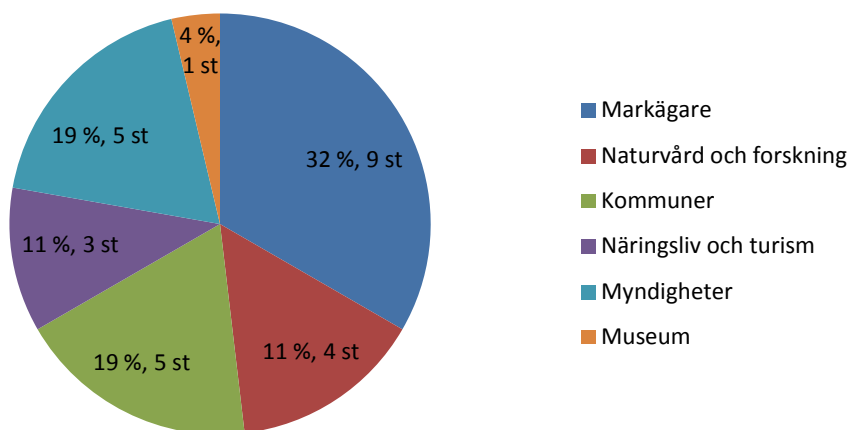
"Världsarvet som erbjuder unika upplevelser, skapar arbetsplatser och väcker stolthet"

Arbetet med förnyandet av visionen påbörjades under den workshop som hölls tidigare i år i Malax och utgående från diskussionerna vid det tillfället drogs slutsatsen att deltagarna önskade en kortare vision och/eller slogan (se rapport 4.9.2015). Det faller alltså ganska väl samman med detta förslag. Även vid detta mötes hördes bland kommentarerna att detta förslag var bra efter som det är en kort vision som är lätt att minnas och man därför kommer mera aktivt att använda sig av. *Till strategigruppen förs de tre visionerna i topp.*

Vem förverkligar visionen?

År 2007 inledde Världsarvsdelegationen sin verksamhet. Under de första åren var totalt 24 organisationer representerade i delegationen, men under åren har sammansättningen ändras: aktörer har trätt ut, nya har anslutits och organisationer har förändrats. År 2015 ingår 29 olika aktörer, varav tre delar plats med en annan aktör (dvs. en aktör innehar ordinarie plats, den andra fungerar som suppleant). Höga kusten och Kvarkens skärgård r.f. ingår som sakkunniga. Delegationen består i dagsläget av:

- Markägare (9 st.)
- Kommuner (5 st.)
- Regionala myndigheter(5 st.)
- Organisationer som verkar för naturvård och forskning (4 st.)
- Näringsliv och turism (3 st.)
- Museum (1st.)

Då delegationen tillsattes år 2007 kom man överens om följande uppgifter:

1. Samordna berörda myndigheters, kommuners, organisationer, markägares och lokalbefolkningens verksamhet som berör skötseln och synliggörandet av världsarvet
2. Göra en förvaltnings- och utvecklingsplan
3. Följa med och främja förvaltnings- och utvecklingsplanens förverkligande
4. Upprätthålla och främja kontakter med Höga Kusten och andra nordiska världsarv
5. Synliggöra Kvarkens skärgård regionalt, nationellt och internationellt
6. Arbetsfördelning mellan olika grupper
7. Följa med geologiska, ekologiska, ekonomiska och sociala utvecklingen
8. Se till att avsiktsförklaringen för området efterlevs av alla

Uppgift 3. Delegationens uppgifter

Under den senaste tio åren har förändringar skett i omgivningen som gjort att det nu finns behov att se över både delegationens sammansättning och uppgifter. Deltagarna fick nu som uppgift att sätta sig i grupper med tre eller fyra personer, och gå in i roller som en idéspruta, en skeptiker, en ordförande och sekreterare. I grupper med tre personer sköttes uppgifterna som ordförande och sekreterare av samma person.

Grupperna fick som uppgift att göra en lista över tio uppgifter de anser delegationen ska ha, och vara så konkreta som möjligt. Grupperna ombads ta i beaktande de uppgifter delegationen nu har men även de åsikter som framfördes vid föregående workshop. Av de tio uppgifterna ombads grupperna speciellt lyfta fram tre viktigaste. Resultaten ses i tabell 3.

Bild 4. Presentation av uppgifter

Tabell 3. De uppgifter deltagarna anser att delegationen idag borde ha. De uppgifter som ansågs som viktigast har markerats med rött utropstecken.

DELEGATIONENS UPPGIFTER ENLIGT WORKSHOP 9.10.2015

Synliggöra Kvarkens skärgård

! Tillsätta infrastrukturgrupp till stöd för utvecklingen av skärgården

! Skapa forum för företagare och lokala aktörer i världsarvet

! Stärka både den riktgivande funktionen och återkopplingen och samordningen för att utveckla det gemensamma världsarvet

Se till att avsiktsförklaringen efterlevs av alla

Se till att visionen uppnås

Upprätthålla kontakterna med Höga kusten och andra världsarv

Följa med geologiska, ekologiska, ekonomiska och sociala utvecklingen

Tillsätta arbetsgrupper vid behov samt sköta koordineringen mellan dem

Uppdatera och följ med förverkligandet av förvaltnings- och utvecklingsplanen.

Förvaltnings- och utvecklingsplan + fritänkare typ Sture Udd och Wille Willenius

Delegationen finns till för världsarvet

Styra förverkligandet av det godkända FUP!

Samordna alla aktörer i världsarvet (betyder inte att alla är medlemmar i Delegation)

Synliggöra och koordinera marknadsföringen

Samverkan med Höga kusten

Se över sammansättningen i Delegationen för att se till att besluten implementeras i de verkställande organen.

Se till att uppföljningen av verkställigheten kommuniceras ut till aktörer

Delegationen bör ha en mera utvecklande än förvaltande roll --> Uppgöra en utvecklingsplan i samråd med verkställande aktörer och med tydlig ansvarsfördelning

Klargöra delegationens legitimitet och roll för alla aktörer samt uppgöra en tydlig arbetsbeskrivning

Upprätthålla och skapa nya kontakter nationella och internationellt till nya och befintliga världsarv.

Hitta kanaler för informationsspridning till lokala aktörer: föreningar, lokalbefolkningen, näringsidkare

! Kommunera

! Skapa dialog

! Förankra med lokalsamhällets aktörer

Koordinationsroll: företagare, tredje sektorn, forskning

! Delegationen samordnar och leder, följer upp strategi, förvaltnings och utvecklingsplan

Samordna infrastrukturåtgärder och finansiering av dessa

Samordnande och koordinerande roll

Konkretisera visionsarbete så att koncensus uppnås

Delegationen ska möjliggöra och försnabba - inte fördröja- utvecklingen av världsarvet

Effektivitet - delegationen ska beakta och initiera insatser som skapar inkomster i skärgården

Finansiering - verka för att ekonomiska resurser styrs till världsarvsområdet

Av gruppernas svar sammanställdes en topp 10 lista.

Delegationens uppgifter **TOPP 10**

1. Samordna och koordinera aktörer
2. Marknadsföra → TOGS BORT VID DISKUSSIONEN
3. Kommunikationskanal till alla om världsarvet
4. Samverka med andra världsarv
5. Främja forskning
6. Tillsätta arbetsgrupper, t.ex. infrastruktur
7. Uppföljning och uppdatering av FUP (förvaltnings- och utvecklingsplanen)
8. Tydliggöra aktörernas roll och arbetsfördelning
9. Se till att företagare och lokala aktörer har ett forum i världsarvet
10. Söka efter finansieringskanaler

Eftersom delegationen träffas endast tre-fyra gånger per år, framhölls att den bara kan ha en riktgivande roll och borde jobba främst med samverkan, att samordna aktörer och sträva till enighet och förståelse. Det är viktigt att jobba med kommunikation och förankring samt att lyfta fram att vi ska jobba med världsarvet i fokus. Delegationen bör satsa på samverkan med alla aktörer i världsarvet men även upprätthålla kontakterna utåt, såsom med Höga kusten.

Inom många organisationer råder en förvirring gällande de olika aktörernas och organens roll i världsarvsarbetet. Delegationens roll som rådgivande organ borde vara tydligare, och dess roll förtydligas för aktörer och lokalbefolkningen. Delegationen borde ha en klar och tydlig arbetsplan.

Delegationen har, och borde också i framtiden ha, en viktig roll för uppföljning och utveckling av förvaltnings- och utvecklingsplanen (i fortsättningen FUP). Någon grupp ansåg att delegationen borde vara mera utvecklande än förvaltande, förslagsvis kunde utvecklings och förvaltningsplan skiljas åt, och Forststyrelsen ta över ansvaret för förvaltningsdelen medan delegationen skulle ägna sig mera åt utvecklingen.

Det konstaterades att det finns behov av att stärka samarbetet med företagare. Företagarnas roll borde lyftas upp. Man borde även i större utsträckning arbeta med att befrämja forskningen.

Bild 5-6. Inspiratörer och skeptiker.

Delegationen har tidigare haft flera mindre arbetsgrupper, men de flesta är inte längre aktiva. Deltagarna upplevde att det finns ett stort behov att få igång grupperna igen, t.ex. en infragrupp med uppgift att samordna infrastrukturåtgärder. Det konstaterades att det nu vore viktigt att se över delegationens sammansättning för att garantera verkställandet. Att skapa mindre grupper som behandlar en viss typ av ärenden skulle också ge ett effektivare arbete.

Slutligen konstaterades att delegationen borde arbeta med finansieringskanaler och med att styra de egna organisationernas resurser till FUP.

Uppgift 4: Delegationens sammansättning

Vilka aktörer behövs i världsarvsdelegationen för att se till att förutsättningarna för att förverkliga vår nya vision och prioriterade riktlinjer och frågor uppnås? Det blev deltagarnas följande uppgift. Uppgiften genomfördes individuellt, och varje deltagare fick som uppgift att skriva ner minst tre aktörer på varsin post-it lapp, gärna med motivering. Deltagarna uppmanades hålla i åtanke vilka delegationens uppgifter är enligt den lista som togs fram under föregående uppgift. Resultaten finns sammanställda i tabell 4.

Tabell 4. Lista över medlemmar i delegationen enligt workshop 9.10.2015

AKTÖR	Antal ggr nämnd
Kommunerna	15
Markägare	13
Forststyrelsen	10
Lokala företagare (i skärgården)	7
Organisationer och föreningar som är aktiva i verksamheten	6
Turismsektorn/ VisitVaasa	5
Österbottens förbund	4
Representant för företagare / VASEK	3
Världsarvet i Kvarken rf	3
GTK	2
NTM-centralen	2
Representant för finansieringskällor	1
Representanter av världsarvsbyar	1

Några av deltagarna hade ytterligare kommenterat på sina lappar, och här nedan ges ett sammandrag av dessa.

Kommunerna konstaterades ha stor roll som finansiärer – ”kommuner ger pengar vilket gör möjligheter”, hade någon skrivit på sin lapp. Även markägare är en viktig grupp, eftersom de berörs av olika åtgärder och utvecklingsförslag. Det är en grupp som är viktig att aktivt få med i arbetet och att få dem att känna delaktighet.

Forststyrelsen ansågs ha en viktig roll i och med att de äger stora områden som berörs, men även som myndighet med förvaltande roll.

Tidigare har representanter för företagare ingått i delegationen, men nu lyftes även enskilda företagare upp av flera. Bland kommentarerna stod att ”företagare hämtar kunder”, och att ”de är faktiska och praktiska aktörer i området”. Bland företagarna nämndes världsarvs guider, serviceproducenter och lokala företagare i skärgården. Även turismorganisationerna konstaterades ha en viktig roll för marknadsföringen och därigenom för att se till att vi får besökare.

Bland föreningarna nämndes Ostrobothnia Australis, som är kopplat till forskning i världsarvsområdet, samt Intresseföreningen för en levande skärgård.

Uppgift 5: Sekretariatets medlemmar

I världsarvssekretariatet ingår representanter från myndigheter med finansiellt ansvar för världsarvet. Sekretariatets uppgift är att bereda ärendena för världsarvsdelegationen, och har liksom delegationen en viktig roll när det kommer till att förverkliga visionen. I sekretariatet ingår nu:

- Världsarvskommunerna (5 st)
- Österbottens förbund
- Geologiska forskningscentralen
- Södra Österbottens NTM-central
- Forststyrelsen
- Världsarvet i Kvarken rf.

Deltagarna fick som uppgift att lista minst tre aktörer som de ansåg borde finnas representerade i sekretariatet, samt att motivera varför. Uppgiften genomfördes individuellt, resultaten ses i tabell 5.

Tabell 5. Medlemmar i sekretariatet enligt deltagare i workshop 9.10.2015

AKTÖR	Antal ggr nämnd
Kommunerna	11
Forststyrelsen	7
Delegationens ordförande	2
Österbottens förbund	2
Världsarvet i Kvarken rf	2
Turismorganisationer	2
Företagsrepresentant	2
Turismföretagsrepresentanter	1
Världsarvskoordinator	1
Mark och vattenägare	1
NTM-centralen	1

Bland kommentarerna framhölls speciellt Korsholms kommun och Vasa stads roll i sekretariatet. En ny grupp som sattes med på listan var företagsrepresentanter och representanter för turismorganisationer samt turismföretagsrepresentanter. De två senare motiverades med att turismorganisationer marknadsför och skapar nätverk, samt att turismföretagsrepresentanter vet praktiken och hämtar folk. Det konstaterades även att det viktiga är att här hitta personer med tid, intresse och kunskap att verkställa beslut.

Hur ska vi förverkliga vår vision?

Uppgift 6: Formulera konkreta utvecklingsmål

Deltagarna satte sig i grupper om tre eller fyra blandade aktörer. Deltagarna fick ta sig an en roll som idéspruta, skeptiker, ordförande eller sekreterare. I grupper om tre sköttes ordförandeskapen och sekreteraruppgifterna av samma person. Grupperna fick som uppgift att bidra till ett strategidokument utgående från de två bästa visionerna från morgonens övning. Målsättningen var att ta fram minst tre konkreta utvecklingsmål för världsarvet Höga kusten/Kvarkens skärgård fram till 2025, samt minst tre kritiska framgångsfaktorer som gör att vi uppfyller vår vision.

Vad är en kritisk framgångsfaktor (CSF)?

- En faktor som måste uppfyllas för att till exempel ett projekt skall lyckas eller en vision uppnås.
- Kan vara delmål som måste uppnås för nå önskat resultat
- Är omständigheter som måste råda för att verksamheten ska kunna fullgöra sin verksamhetsidé.
- Måste vara en faktor som vi kan påverka själva

Tabell 6. Delmål och kritiska framgångsfaktorer enligt deltagare i workshop 9.10.2015

DELMÅL	KRITISKA FRAMGÅNGSFAKTORER (CSF)
Världsarvsportar	<ul style="list-style-type: none"> - Finansiering - Bra produkter och lockbeten på plats - Håller hög standard
Fler företag och arbeten i världsarvet	<ul style="list-style-type: none"> - Partnerskap - Att lära oss ta betalt! - Hitta sätt att förlänga säsongen
Positiv atmosfär	<ul style="list-style-type: none"> - Positiv atmosfär
Vilja och pengar	<ul style="list-style-type: none"> - Finansiering ("MEK", EU, statligt/kommunalt, privat kapital - Utveckling (besöksmål, service, social kompetens) - Informationsgången
Enighet → samfällid vilja	<ul style="list-style-type: none"> - Informationsgången (delegationen -> samfälligheter etc. -> kommunen)
Gemensamt världsarv	
Gemensamma resurser	
Ökat utbud av tjänster och inkomstkällor	
	<ul style="list-style-type: none"> - Nya finansieringskällor
	<ul style="list-style-type: none"> - Forum för företagare, VASEK och Vasaregionens turism

	- Samarbete och kompromissvilja och frångående från deloptimering
	- Samordning, språkrör
	- Kommunikationsplan
Världsarvet som delområde i grundskolans läroplan → Genom upplysning, undervisning, information och attitydförändringar skapa en allomfattande stolthet för "vårt" världsarv	- Attityd
Världsarvsvägen → Skapa förutsättningar för upplevelser och produkter t.ex. utveckling av infrastruktur och samordnar resurser	- Resurser
Via planläggning → Övervaka balansen mellan bevarande och nyttjande för att möjliggöra en levande skärgårdsmiljö i ständig utveckling	- Myndighetsutövning

Här nedan görs en kort sammanfattning. Eftersom gränsen mellan delmål och kritisk framgångsfaktor kan vara fin, har vi nedan i några fall tolkat deltagarnas svar och fört samman i större helheter.

Delmål 1. KOMMUNIKATIONSPLAN

CSF: positiv atmosfär, Informationsinsatser, samordning, språkrör, samarbete, kompromissvilja och frångående från deloptimering.

Att nå enighet inom världsarvet och samarbeta kring ett gemensamt världsarv berördes inom så gott som alla grupper. Bland de konkreta delmålen lyfter vi fram kommunikationsplan och språkrör. Förststyrelsen och Kvarkens skärgård r.f. bör arbeta med att ytterligare förbättra informationsflödet kring de åtgärder som görs inom världsarvet. Ansvar för att nå detta delmål ligger dock på var och en av de aktörer som ingår i delegationen, vilka bör sträva till positiv atmosfär och samarbetsvilja i delegationsarbetet, men även föra vidare dessa "positiva vibbar" och korrekt information till den egna organisationen. Vi bör lära oss fokusera på väsentligheter.

Delmål 2: MER PENGAR

CSF: Nya finansieringskällor, utveckling av besöksmål, service, social kompetens

Pengar var en förenande länk mellan alla grupper, och nämndes både som eget delmål och som kritiska framgångsfaktorer för att förverkliga andra delmål. Vi bör bli bättre på att utnyttja yttre finansieringskällor, men även på att styra de egna resurserna till att förverkliga FUP och arbeta för att öka områdets attraktionskraft.

Delmål 3: FLER FÖRETAG OCH ARBETEN

CSF: Aktivt forum för företagare, arbete med övergripande organisationer (VASEK, Vasaregionens turism ab), partnerskap, lära oss ta betalt, förlänga säsongen

Att få igång ett mera aktivt forum för företagare inom världsarvet upplevdes under workshopen som viktigt. Att skapa nya konstellationer och partnerskap och se på hur det är möjligt att jobba vidare för att utvidga utbudet och möjligheterna att få företagande lönsamt året runt. Vi lyfte här upp forum för företagande som ett konkret delmål delegationen bör arbeta vidare med.

Delmål 4: INFRASTRUKTUR-VÄRLDSARVSPORT och RINGVÄG I VÄRLDSARVET

CSF: Finansiering, bra produkter och lockbeten, hög standard, myndighetsutövning

Att skapa en klar port till och ringväg i världsarvet för besökare ansågs som ett delmål delegationen bör sträva efter. Med välfungerande infrastruktur kan vi fånga in besökare och styra in dem i världsarvet till definierade besöksmål.

Delmål 5: VÄRLDSARVET I GRUNDSKOLANS LÄROPLAN

CSF: Attityd

Ökat intresse och positiv attityd till världsarvet görs lättast genom att börja med de yngsta.

Sammanfattning och analys

Arbetet med att förnya världsarvsarbetet i Kvarkens skärgård påbörjades tidigare i höst under den workshop som hölls i Malax kommundomus. Utgående från de kommentarer som då erhöles konstaterades att man ville ha en kortare vision och/eller slogan. Av dagens förslag håller många sig nära den ursprungliga visionen, men den vision som erhöles flest röster var en kort och slagkraftigare vision:

”Världsarvet som erbjuder unika upplevelser, skapar arbetsplatser och väcker stolthet”

Strategiarbetsgruppen kommer att arbeta vidare med denna vision, men även med de två visioner som gavs näst flest poäng, för att försöka ta fram en slutgiltig version att presentera för delegationen vid höstens sista möte i december.

Största delen av de uppgifter delegationen har idag ville deltagarna ännu ha kvar. Det som klarast föll bort är marknadsföringen: att synliggöra Kvarkens skärgård regionalt, nationellt och internationellt, eftersom det idag finns andra expertorganisationer som arbetar med marknadsföring och information. Den nio i topp lista som skapades på mötet kan användas som en första version på ny arbetsbeskrivning för delegationen och som bas för vidarebearbetning inom strategiarbetsgruppen och delegationen. Något som här starkt lyftes upp, och som även i flera andra uppgifter nämndes, var delegationens viktiga roll för samordning och koordinering av aktörer, och för att kommunicera och skapa en mera positiv inställning till världsarvet. Detta, samt att klargöra aktörernas roller, är definitivt något som delegationen bör ta fasta på för att få allmänheten med i utvecklingsarbetet. Samtidigt har även företagarnas roll lyfts upp.

Delegationens nio-i-topplista:

1. Samordna och koordinera aktörer
2. Kommunikationskanal till alla om världsarvet
3. Samverka med andra världsarv
4. Främja forskning
5. Tillsätta arbetsgrupper, t.ex. infrastruktur
6. Uppföljning och uppdatering av FUP (förvaltnings- och utvecklingsplanen)
7. Tydliggöra aktörernas roll och arbetsfördelning
8. Se till att företagare och lokala aktörer har ett forum i världsarvet
9. Söka efter finansieringskanaler

Men vem ska då ingå i Delegationen? Listan här är klart lik listan över den nuvarande delegationen. Kommunerna, markägarna och Forststyrelsen nämns som starka aktörer, såsom också föreningar. Nytt på listan är representanter från företagare i skärgården, från finansieringskällor samt världsarvsbyar. Resultaten från den tidigare workshopen visade på att man önskade att mark- och vattenägare skulle få flera platser än de har i nuläget i delegationen. Strategiarbetsgruppen ska se vilka aktörer som redan finns representerade i delegationen och i vilken utsträckning det behövs en förnyelse.

Deltagarna önskade däremot utvidga sekretariatet ganska rejält, med turismorganisationer, företagsrepresentant, turismföretagsrepresentant och mark- och vattenägare. Man bör beakta att sekretariatet i nuläget inte är ett beslutande organ utan förberedande, som förbereder ärenden som

senare kommer att behandlas av delegationen. Det finns således lika möjlighet att påverka genom att aktivt delta i delegationens arbete som i sekretariatet.

Strategiarbetsgruppen bör se på hur organisationsstrukturen bör se ut i framtiden och sedan bestämma hur stor bredd det ska vara på representanter i de olika grupperna. Under workshopen framhölls även behovet av att skapa mindre grupper som mera riktat skulle arbeta med en viss del av delegationsarbetet, t.ex. infrastruktur. Sådana arbetsgrupper kunde vara ett effektivt instrument för att ge berörda aktörer mera insyn i de ärenden som de är mest intresserade av.

De delmål som presenterades bör ses vidare över och specificeras. Klara delmål var i varje fall behov av att skapa positiv atmosfär och enighet, och det är något som varje aktör kan ta hem med sig i ryggsäcken och fundera över på vilket sätt det är möjligt att arbeta på detta. Delegationen borde arbeta för att ta fram en fungerande kommunikationsplan. Ett annat klart mål är pengar och ökad finansiering, både genom nya finansieringskällor och genom att organisationernas medel kunde mera effektivt styras mot förverkligande av FUP. Flera företag och arbeten genom att skapa ett aktivt forum för företagare och utarbeta nya sätt att dra nytta av vår "vara". Därtill ansågs en port till världsarvet samt en ringväg i världsarvet vara viktiga delmål för att ha en klar utgångspunkt för besökare.